

No. : 183134
Bijl. :

67822

Betr.: C.P.N.-demonstratie 5 Mei.

VERTROUWELIJK.

Onder verwijzing naar het terzake gestelde in dezerzijds schrijven dd. 4 dezer no. 182508, heb ik de eer Uwe Excellentie betreffende de communistische 5 Mei-betoging te Amsterdam het volgende te berichten.

Het "Herdenkingscomité 5 Mei" was volgens een bericht in De Waarheid van 4 Mei van mening, dat het verbod van de burgemeester geen bezwaar mocht zijn om de 5e Mei als een strijd-bare dag door te voeren in de geest van de oproep van het Comité. Tegelijkertijd werd medegedeeld dat in de avond van die dag een bijeenkomst zou plaatsvinden met vertegenwoordigers van bedrijven en andere bevolkingsgroepen, om het protest te versterken tegen de maatregel van de Minister van Binnenlandse Zaken, "die door de burgemeester werd uitgevoerd". Met andere woorden, de C.P.N. was niet voornemens zich bij het demonstratie-verbod neer te leggen.

Waargenomen werd, dat van verschillende richtingen betogers in gesloten formatie trachtten op te trekken naar de binnenstad. Maatregelen van de politie verhinderden dit voorkomen. De demonstranten, grotendeels kenbaar aan een papieren insigne met het opschrift "Leve de vijfde Mei", begaven zich hierna op eigen gelegenheid naar de Dam.

Tussen des namiddags drie en vier uur verzamelde zich naar schatting een duizendtal personen rond het - afgesloten - plantsoen van het nationale monument. Klokke vier uur werd aan de politie verzocht een krans te mogen leggen aan de voet van het monument. Twee man, onder geleide van een politie-agent, werd zulks toegestaan. Het hek bleef echter gesloten. Omstanders trachtten hierop de ingang te forceren door opdringen. Tegelijkertijd vertoonden andere demonstranten leuzen als "vrede", "vrijheid", "loensverhoging", "E.D.G.?- Neen", enz. Een en ander noopte de politie tot ingrijpen.

De onrust op de Dam en omgeving duurde voort tot omstreeks half zes.

"De Waarheid" van 6-5-1953 maakte zich - uiteraard - in haar berichtgeving over het gebeurde, aan ernstige overdrijving schuldig.

Zonder het provocerende optreden van de deelnemers zou de gehele betoging ongemerkt zijn opgegaan in de - voor deze feestdag normale - drukte op de Dam.

Een doordruk van dit schrijven werd tevens gezonden aan Z.E. de Minister-President.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Mr. H. W. Felderhof.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
Ministerie van Binnenlandse Zaken
te 's-GRAVENHAGE.